

Datum
2011-05-11

Infrasupport

Juridiska enheten
Elin Elebring
Utvecklingssekreterare
0302-52 11 02, 076-780 53 48
elin.elebring@lerum.se

Sammanställning av kulturarvsdialog den 5 maj 2011

Till kulturarvsdialogen var personer inbjudna genom beredningsledamöternas kontaktnät. Totalt deltog 45 personer varav 7 personer var från beredningen. Dialogen genomfördes utifrån metoden öppet forum.

Pass ett "Vad är Lerums kulturarv?"

Under pass 1 genomförde deltagarna brainstorming vid sex olika bord, vid varje bord fanns en beredningsledamot som ledde diskussionen och en av deltagarna utsågs till sekreterare.

Industriminnen	Jordbrukshistoria	Kraftstation
Skallsjö kyrkoruin	Natur, sjöar, åar	Säveåöring
Näås byggnader, seminariet	Otto Salomons pedagogik	Aspenäs herrgård
Vägar	Odlingslandskap	Teater, konst, musik
Idrott	Näås - Tollered med Säveån	Kulturstigar
Kulturstigar	Arbete/Industri	Kulturen idag(kultur etc. musik)
Tradition	Släkten/människan	Muntlig historia
Samhällsförändring	Musik - finns det någon lokal musik	Skriftlig historia/ Utbildningshistoria
Arkiv/Bibliotek	Revyn - 40 år 35 föreställningar	Sport/fritid
Hantverk	Industri	Järnvägen - nu och då
Jordbruk	Identifiera och eller presentera	Fysisk struktur - industriella byggnader eller komplex
Säveån - vattnets betydelse	Bevara Brobacken	Hälsan / kulturens stig

Datum
2011-05-11

Göteborgs inflytande	Naturarv - specifika	Milstolpar
Kolerakyrkogårdar	Pipfabriken (andra fabriker ++)	Hillefors grynkvärn, Bäverydssåg, Kraftstationen
Aludden	Riddarsten	Cykelfest
Konstvandringar	Kulturskolan	Skallsjö kyrka
Sjörikedom	Vattenpalatset	Lerumsrevyn/Dergården
Befolkningen	Hillefors mfl	Natur
Nääs	Landet	Historiska platser - Sävån, Aspen
Stora Lundby	Garveriet	Tollered
Föreningsliv	Fysiskt kulturarv	Sävåns dalgång
Nääs fabriker	Lerums Revyn	Tollered + bion
Musik	Konst	Byggnadsvård
Kulturskolan	Fornminnen	Nääs krönikan
Stenmurar	Hemslöjdsföreningar	Kyrkorna
Invandrarkultur	Mat	Smedjan i Stenkullen
Brittaniafabriken	Bävsjörödsågen	Hillefors grynkvärn
Hembyggdsmuseer	Brobacken	Aspens villastad
Alla broar	Borde finnas: - Kulturhus(aktivitetshus) - konsthall - Ungdoms hus	Utöka och använda kulturmiljön/arv
Samla kulturen och visa upp den; Hembyggdsgårdar, konsthall	Hembyggds litteratur	Sprida kunskap
Kulturhus	Konsthall	Försva arvet Utveckla arvet Bevara arvet
Slöjdtraditionen på Nääs	Jordkällare	Namn - Gårdsnamn, bygdenamn
Västgötabanan	Skyltar över huvudtaget	Bevara olika decennier på något sätt
Dans + danslokaler	Utomhusdansbanor tex	Slöjdkurserna på Nääs,

Datum
2011-05-11

	Tollerred	kurser över huvudtaget.
Midsommarfirandet	Nääs överhuvudtaget	Byarna t ex Hjällsnäs, Stannum, Skeplaskog - laga skifte runt Lerums kyrka
Lerumsdagarna	Luciafirande	Valborgsfirande
Idrottsplatser + idrott, Skateboard, idrottsgymnasier	Häståtaste kommun med lite ridvägar	Olika byggstilar i olika områden Finare - Enklare
Teatertradition	Teatertradition: Revyer musikaler mm	Bygdespel: Lövsjöspelet → Albert barndom - Utvecklas hela tiden
Historiska byggnader - skylta upp	Traditioner	Musik - alla generer - lyssna, muscisera, aktivt
Det som varit ska dokumenteras - finnas tillgängligt - stimavgier hinder?	Arbetslivsmuseer - t ex Tollereds övre kraftstation, Hillefors grynkvarn, Bävsjöryd, Nääs fabriker osv.	Säveån
Industri	Spinneri	Kunskaper
Tegelbruk	Jordbruk	Framkammarsstugor
Garveri	Mjölkbonde	Vår historia
Säveån	Lerån	Bakstugor
Brödkakor	Sjöarna	Hästarna
Flottning	Odlingslandskap	Körer
Orkestrar	Fårskötsel	Grisuppfödning
Kulturskolan	Teater	Jazz
Idrott	Vägar	Skallsjö kyrkoruin
Kyrkor	Nääs folkskola	Konstnärer
Bibliotek	Borglig kommun	

Efter genomförd brainstorming fick varje bord prioritera fem kulturarv. De prioriterade kulturarven sattes sedan upp på skärmar, väl synligt för deltagarna. Utvecklingssekreterarna sorterade och läste upp de prioriterade områdena. Därefter fick deltagarna enskilt plugga vilka de ansåg vara de viktigaste kulturarven att arbeta vidare med. Varje deltagare hade fyra pluggar att fördela.

Datum
2011-05-11

Följande kulturarv hade deltagarna att prioritera mellan:

Kulturstigar	Natur sjöar och åar	Natur och sjörikedom
Naturmiljöer Säveån, kartor, bruksmiljöer, vandningsleder, vattenleder		
Hembygdsgårdar kulturhus Floda lada (metoder för att samla bevara och använda kulturarvet	Vårt fysiska kulturarv Näås, äldre miljöer (se kultur inventeringen)	Byggnader decennier - specifika arbetslivsmuseer
Näås - Tollered - Säveån Slöjdtraditioner på Näås	Näås	Historiska miljöer
Industri och jordbruksminnen och historia	Fornminnen Byggnads och vägghistorik	
Dokumentation om vårt kulturarv	Arkivera, utbilda, involvera	
Kulturell infrastruktur (Kulturhus, konsthall, ungdomshus)	Humankapital (människan som bärare av kultur)	
Föreningsliv	Föreningsliv t ex idrott, hembygdsgård/slöjd,	

Efter pluppande från deltagarna kom gruppen fram till att de kulturarv som de skulle arbeta vidare i processen med var naturmiljöer, Näås med dess omgivning samt industri- och arbetararv .

Pass 2 Vilka hinder finns mot kulturarvet?

Inför pass 2 bytte deltagarna grupper. Genom brainstorming kom deltagarna fram till följande hinder mot de tre kulturarven.

Infrastruktur	Ägandefrågor	Generationsväxling
Kunskapsbrist	Dokumentation	Miljö
Marknadsförning	Politiska beslut	Näås stiftelsen privat
Exploatering	Samarbetet	Kunskapsutbyte/skapande
Resurser urkund	Ägande	Skogsbruk
Byggnation	Attityd - föreningslivet	Vad har vi gjort av vad vi har utanför Näås

Datum
2011-05-11

Underhålla, precisera - kultur	Tidsbrist	Politiska beslut
Ägandefrågan t ex. Stiftelse, lagar	Länsstyrelsen	Negativ inställning
Brist på kunskap	Dålig skyltning	Krångliga EU-lagar
Dålig hemsida	Infrastruktur(dåliga förbindelser, cykel- gångvägar)	Brist på engagemang
Bra marknadsföring (av kulturplatser mm.)	Tid	Turistbyrå
Nytänkande verksamhetsplats	Kommunikation - infrastruktur till Säveån, Näås, slöjdtradition (pengar)	Kulturstigar - Vi har för få stigar tillgänglighet
Arbetsindustrier - krångligt att ta sig dit		Kunskapsbortfall - den kunniga generationen försvinner
Dålig dokumentation Dålig info t ex skyltning	Mindre ideella insatser	Exploatering
<u>Industri</u> Ekonomi Kunskap försvinner (dokumenteras ej) Personella resurser	<u>Natur</u> Ekonomi Miljöpåverkan Ägandefrågor Bebyggelse	<u>Näås</u> Ekonomi Statlig stiftelse (Samarbete med kommunen)

Pass 3 Möjliggörare för kulturarvet

Genom brainstorming i samma grupper som föregående pass kom grupperna fram till följande möjliggörare till de tre prioriterade kulturarven; Naturmiljöer, Näås med dess omgivning samt industri- och arbetararv.

Engagemang	Idéer	Kommunikation - samhälle - politik
Utbildning/utveckling/ skola unga får med sig kultur tidigt	Kulturcentra	Samarbete
Engagemang	Involvering av invånarna/föreningslivet	Användning av invånarna som kunskapsbank

Datum
2011-05-11

Motivera både politiken och medborgarna	Näås som motiveringsresurs/ marknadsföringsmagnet	Säveån dragkraft/ lugn
Utveckla vad vi kan	Varsam restaurering/användning	Positivt tänkande
Dokumentation (kulturskola, hembygdsförening)	Enklare, snabbare beslut för att förverkliga politiska beslut	Frivilliga insatser (ska ha utbildning, lärling)
Kreativitet (medvetandegörande)	Kulturell infrastruktur	Ökat samarbete med Näås
<u>Natur</u> Fler naturreservat Turism Företag Säveån	<u>Näås</u> Internationellt utbyte Turism Företag Marknadsföra miljön och slöjdseminariet i sverige och norra europa. Ridanläggning	<u>Industri</u> Turism Företag Projekt med skolor
Ett stimulerat föreningsliv	Aktiv information... berättarkvällar... kommunens hemsida (hembygdsföreningarnas material)	Obligatorisk hembygdsresa i grundskolan
Kulturhus?! Kulturcentrum för information om kommunen	Förbättrad dokumentation... karta t ex	Ökad kontakt kommun-föreningsliv/kultur engagerade
Spårväg/ båt till Näås	Kontinuerlig kultur	Varsam tillgänglighetsgörande, vägar, utefter Säveån. Från Aspen till Sävelången
Cykelbanor		